

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu. -- Posamezna številka stane s prilogo „Vera in življenje“ 2.- Din.

*Za božične praznike nebeškega miru,
za novo leto božjega blagoslova želi*

CERKVENI GLASNIK

vsem prijateljem, naročnikom in bralcem!

Kaj pa je to?

Tako bo pač marsikdo dejal, ko prejme to številko našega župnega glasila. Nova oblika! Zakaj?

Raznašalci našega lista, ki res prav po-
žrtvovalno vršijo svoj posel, so mi večkrat
povedali, da se „Cerkveni glasnik“ tedaj,
ko izide samo na štirih straneh, zdi marsi-
komu predrag. Res, za ta denar dobite skoraj
vsake tiskane stvari več. A naš glasnik se
tiska v majhni nakladi in to ga dela razme-
roma dragega. Nemogoče je, da bi se pocenil.
Izšel je pa lani šestkrat na šestih straneh,
čeprav taka številka nikdar z naročnino ni
bila krita. Čudno bi bilo gotovo to, da bi
župni urad, oziroma tržiški župnik, imel z
glasnikom vse delo, zraven pa še zgubo.

Treba je bilo stvar premisliti. Premi-
šljeno, preračunjeno, storjeno! Tak-le bo
odslej glasnik. V tej obliki bo imel vedno
za prilogo lepo sestrico „Vera in življenje“.
Sestrica bo nudila lepe verske članke in
seznanjala nas bo tudi z župnijskim življe-
njem v nekaterih drugih župnijah, naš glasnik
bo pa lahko posvečen samo domačim, trži-
škim zadevam in potrebam. Beriva bo na
ta način več, gmotna plat je tudi bolj ugodno
rešena. Priloga se tiska namreč v več tisoč
izvodih in stane veliko manj kot pa štiri
strani glasnika v nekaj sto izvodih. — Po
možnosti in potrebi bo glasnik sam tudi še
kdaj obširnejši.

Upoštevajte, spoštovani bravci, naše žup-
nijsko glasilo v novi obliki in ohranite mu
naklonjenost in zvestobo!

Povej mi, kaj bereš...!

Besna vojska divja v sodobni Rusiji
proti vsemu kar je katoliškega, svetega. Ne-
malo se udejevsuje pri tem tudi tisk. Slik,

ki sramotijo Kristusa in krščanstvo, v raznih
brezbožnih listih kar mrgoli. Tako daleč gre
hudobija, da slika Kristusa ob prvem čudežu
v Kani pijanega, služabnike in naprave Cerkve
pa kot zatiralce in škodljivce človeške družbe.

Ali je tako samo v Rusiji? Žal, podobno
je še marsikje.

Tisk je vsesplošno v veliki meri udinjan
tudi peklu. Uživanjaželjnost, samoljubje, raz-
redni boji, nečistost, greh sploh, vse to so
sadovi slabega tiska.

Čtivo ima čudovit vpliv na bralca. Mar-
sikdo, ki kaj bere, meni, da je vse natiskano
zanesljiva resnica, ki ji ne more nihče opo-
rekati. „Saj sem tako bral,“ je često pri
preprostih še danes dokaz za to ali ono.
Toda, ali ni med ljudmi in pisatelji tudi
vsepolno zmot? Marsikdo izmed pisateljev
in pisačev ima razsuto ladjo svoje vernosti
in tava v zmotah ali celo v brezverstvu. Ali
more na versko in нравno življenje vplivati
tisti, ki sam tega ne pozna in se zna o vsem
tem še prav zavito izražati? Vsak bravec
pa sklene s pisateljem nekako duhovno pri-
jateljstvo. Posledica slabega branja je, da
gine pri bravcu spoštovanje do vere in do
vsega, kar je z vero v zvezi. Zlasti je ne-
varno čtivo, ki poveličuje čutno ljubezen
tako, da vzbuja pohotnost in slabe nagone
in ki zna celo nečistost zagovarjati in opravi-
čevati na razne načine. Kdor se iz takih
spisov uči in „izobrazuje ter spopolnjuje za
življenje“, bo imel kmalu glavo prepojeno
z grešnimi predstavami, srce zbegano, svoje
življenje nesrečno.

Bral sem o sliki, ki predstavlja ta-le
prizor: Mož, s kopico knjig in časopisov pod
pazduho, ponuja priliznjeno mimoidočim svojo
grešno zalogo. Kakor da bi hotel reči: „Be-
rite, pa boste še vi rešeni spon, ki vas drže,
da ne morete svobodno uživati sveta in nje-
govega ugodja!“ Za tem raznašalcem je pa
naslikana pošast, ki na tiskarskem stroju urno
razmnožuje spise. Iz obraza se tej pošasti
bere zlobna zadovoljnost. Zdi se, kakor da
ta tiskar govori: „Nič ne dene, če se potim.
To delo mi pripomore do sijajnih uspehov!“

Taka slika se pojavlja danes v vseh
deželah. Tudi pri nas! Sovražniki verskega

življenja izpodkopijuje s tiskano besedo veljavno Cerkev in njenih služabnikov, smešijo cerkvene obrede, širijo mlačnost, vzbujajo verske dvome in z vsem tem ropajo bralcem srečo, poštenost, vero. Vsak pozna tega ali onega, to ali ono, ki je bil v šolski dobi marljiv, zgleden, veren. Kar naenkrat se pa vse zasuče. Veselje do molitve gine, cerkev ne vleče več, spoštovanje in ljubezen do starišev se krha, mlačnost se polasča mlade duše, zamišljenost in neka otožnost lega na cvetoče lice. Nedolžnost in srčna poštenost se umika groznemu razdejanju skritih grehov in strasti. Sreča mladega človeka je pokopana. Kdo je tisti zločinec, ki je zastrupil doraščajočo sadiko? Navadno berivo, ki je prepreglo mlado dušo s protiverskimi nazori in nenravnimi prizori.

Kam privede slabo, protiversko in protinravno berivo, govorijo vsak dan dosti glasno sodne razprave in mnoga uničena življenja v ječah in raznih drugih nesrečah. Na sodnji dan bo pa o tem glasno govoril tudi pekel.

Ob novem letu izbiramo tiskane prijatelje, ki nas med letom obiskujejo. Oglejmo si jih dobro! V katoliško hišo ne tiskanega papirja, ki blati vero in žali sramežljivost! Stariši in vzgojitelji, ne pustite zastrupljati s protiverskim in nenravnim tiskom mladih src svojih otrok!

Nabožni listi naj bodo tu posebej priporočeni! V Trzič jih precej prihaja, a to število naj se v letu 1930 še pomnoži!

Bodimo posebno ob novem letu apostoli dobrega tiska, ki prinaša Cerkvi in domovini najbolj zanesljivo oporo!

Iz delovanja katoliške akcije v Trziču.

Važna naloga katoliške akcije je, da skrbi povsod za dober, katoliški tisk. Tega se zaveda tudi župnijski svet in odbor naše župnije.

V zadnji dobi je bilo doseženo, da so takozvani „romani“, ki so sramotno čtivo ne samo za vsakega katoličana, ampak tudi za vsakega Slovence, ki ljubi svoj jezik, skoraj izginili iz naše župnije. Pri par trgovcih je bilo s prijazno besedo doseženo, da so prodajo takega tiska ustavili. Čast jim, da držijo na dobro ime in poštenje svojega obratovanja! Naj zavedni katoličani kupujejo tudi le v trgovinah, ki ne trpijo pohujšljivosti v svojih predalih! — Nekaj takih romanov prihaja v Trzič še po pošti na posamezne naslove. Nekateri celo skrivaj, na druge naslove, dobivajo nesrečno hrano po-

hujšjivega tiska. Stariši, pogledjte kdaj po predalih svojih otrok, da jih pravočasno obvarujete življenskih zablod!

V okviru katoliške akcije so izbrane požrtvovalne osebe, ki bodo za leto 1930 poverjeniki za posamezne nabožne liste. Bodite jim, pri često neprijetnem poslu, naklonjeni!

Zanimive so številke, koliko hodi v Trzič nabožnega čtiva. V kolikor se je dalo dognati smo v letu 1929 nabožne liste takole brali:

„Glasnik presv. Srca Jezusovega“ v 328 izvodih;

„Bogoljub“ v 266 izvodih;

„Salezijanski vestnik“ v 69 izvodih;

„Cvetje“ v 65 izvodih;

„Katoliški misijoni“ v 53 izvodih;

„Kraljestvo božje“ v 40 izvodih.

Popolnoma točne te številke niso in so raje višje kot nižje. Zraven je bilo po naši župniji vsak mesec razdanega okoli 650 izvodov našega župnijskega glasila, veliko raznih koledarjev (zlasti misijonskih); prihajalo je še več manjših slovenskih listov in tudi nekaj beriva v drugih jezikih. Mohorjeva družba je v letu 1929 imela iz naše župnije 322 udov.

Še lepše naj bodo vse te številke v letu 1930!

† Nadučitelj Jožef Kragl.

prvi stalni voditelj tržiške šole od 6. oktobra 1879 do 27. decembra 1905.

(Nadaljevanje.)

Odtod preidem najlažje k zadnjemu poglavju opisovanja očetovega značaja, kjer mi je govoriti o njem kot očetu. Prav tu bo mogoče še bolj jasno spoznati i iz posameznih dogodkov i iz posameznih citatov njegovih pisem njegovo globoko vernost. Kot najpoglavitejšo nalogo pri vzgoji si je odločil: svojega sina vzgojiti v ljubezni do Boga in v resnem strahu božjem. Že v najnežnejših otroških letih mi je tako lepo pripovedoval o Bogu, pa tako rad in tako mnogokrat me je peljal k Njemu v cerkev. In potem kot ljudskošolski učenec in kot dijak sem vedno bili v cerkvi ob njegovi strani. Kako ostro bi mi bil zameril, ako bi le enkrat ne bil šel z veseljem v cerkev, naj pove sledeči dogodek, ki se je izvršil 16. avg. 1893: Bil je delavnik, pa ker je bil god sv. Roka, je bila ta dan sv. maša pri sv. Jožefu; bil je močno deževen dan, jaz bi bil rad zjutraj malo dalj poležal v postelji, a reče mi: „Vstani, da greva k sv. Jožefu“. Sem sicer

vstal, pa sem se pri umivanju nekaj cmeril in jokal, da bi bil rajši doma in zato vzame palico (čeprav je ravno palico zelo redkokdaj rabil) in me je z njo tako nakrcal, da še danes dobro pomnim, čeprav je od tega že preteklo 36 let! Ko sem imel prejeti prvokrat zakrament sv. pokore in ko sem šel k prvemu sv. obhajilu je bil predobri oče ob moji strani. Ker me je iskreno ljubil, je bilo najhujše zanj to, da sem moral iz domače hiše na tuje — med svet. Oh, to prvo slovo od doma (19. sept. 1899), ta prva ločitev od starišev, kako je bila strašna; strašna zame, a še strašnejša za očeta in mater. Pred odhodom mi je oče s solznimi očmi naročal, naj nikdar v življenju na Boga ne pozabim in mi je rekel, naj mu dam svojo mašno knjižico; s tresočo roko je vzel svinčnik in na prvo stran v mašno knjižico mi je napisal besede: „Deus Tecum“ (Bog s Teboj) in na te črke, zapisane s tresočo roko očetovo, pade iz solznih njegovih oči solza in tako hranim v prvi latinski moji mašni knjižici vzvišeno željo in prošnjo očetovo, omočeno s solzo velike očetovske ljubezni. In tedaj, ko sem odhajal iz sobe na voz, mi je predobri oče še stisnil v roko malo Marijino podobico, ki ima natisnjeno molitvico sv. Bernarda: Memorare — Spominjaj se o premila Devica Marija, da še nikdar ni bilo slišati . . . z naročilom: „Otrok moj, prosim Te, zmoli to molitev vsak dan.“ In od onega dne nosim to skromno podobico, pa tako zelo mi draga, vedno pri sebi, da mi je tem bolj živo ohranjen spomin na opomin očetov, ki mi ga je dal ob prvem koraku iz domače hiše v tuji svet . . . In od tedaj mi je oče vedno do popolne onemoglosti skoro v vsakem pismu naročal: „Boga nikoli ne pozabi.“ Ko mi 17. okt. 1899 prvokrat ni mogel za god ustmeno voščiti, je pisal: „Voščim Ti gotovo prav iz dna duše očetovskega srca vsega, kar potrebuješ za dušo in telo. Boga nikoli ne pozabi. Ko vstaneš in greš k počitku, poklekni in s srcem se Bogu in Materi Božji priporoči. Marija Te bo gotovo uslišala.“ In potem vedno brezštevilnokrat ponavlja v svojih pismih: „Uči se dobro in moli pobožno“; „Moli in delaj“; „Vsemogočni naj Te razsvetli“. Vedno, kadar smo imeli sv. spoved ali duhovne vaje na gimnaziji (sporočiti sem mu moral o vsem tem prav natanko), mi v pismu naroča: „Lepo moli in dobro opravi sv. spoved in sveto obhajilo, da Ti bo Bog srečo dal;“ pred praznikom sv. Alojzija piše: „Jutri je sveti Alojzij, njemu se tudi priporoči“; za duhovne vaje naroča: „Te dni lepo moli, posebno tudi za zdravje in da Ti bo Bog v

šoli pomagal“ — „sv. spoved prav dobro opravi“. Ko sem dokončal gimnazijo, pa je vzklikal v pismu: „Hvala in čast bodi Bogu, da si srečno zdelal“. Ko sem vstopil v semenišče, piše v svojem prvem pismu: „Bog v nebesih naj Te ohrani in obvari, da bodeš enkrat popoln mož“. Ko mi zadnjokrat za god piše, pravi: „Bog naj te obvari in ohrani vsega hudega“. Kako in kaj hočem še naštevati več dokazov, vsaj vsi naštetih pričajo dosti glasno, kako je verno srce očetovo iskreno želelo in se neprenehoma trudilo v srce svojemu sinu vsaditi in negovati prelepo cvetico pobožnosti in vzvišene ljubezni božje. — Pa ne samo pobožnost je skušal vcepiti v srce svojega sina, ampak z največjo požrtvovalnostjo mi je hotel poskrbeti za pravo modrost. Zato pa me je že, še pred vstopom v ljudsko šolo, začel učiti najraznovrstnejšega. V IV. razredu ljudske šole mi je bil tudi učitelj v šoli. In ko v sled boleznih nisem mogel po dovršeni ljudski šoli nadaljevati gimnazijskih študij drugod, in sem bil primoran vso nižjo gimnazijo doštudirati kot privatist, me je v večini predmetov oče sam podučeval in to kar najostreje in najskrbnejše. Za pouk v latinščini in nekaj časa v matematiki pa je naprosil tedanje tržiške č. gg. kaplane oz. nadučitelja Okorna. In kakšno je bilo njegovo veselje, ko sem ob sklepu posameznih semestrov dobil spričevala večinoma le z odličnimi in hvalnimi redi. Nasproti pa, kako se je žalostilo njegovo srce, ko v višji gimnaziji niso bili moji uspehi tako zadovoljivi. Strogo je zahteval od mene, da sem mu moral o vsakem uspehu — dobrem ali slabem — ko sem bil kaj v šoli vprašan ali ko smo pisali kako nalogo, odkrito in natanko poročati. In ko sem mu moral katerikrat sporočiti o kakem neuspehu, kako resno je svaril v pismu, kako bridko je tožil, kako hudo je očital; n. pr.: „Prosil sem te večkrat, uči se, uči skrbno, stori mi veselje, pa žalibog . . .“ „Prosimo Te, uči se, poslušaj me, dokler me imaš!“ Moj Bog, zakaj si se za včeraj premalo naučil, toda kaj pomaga po toči zvoniti; odpustim Ti kakor oče zgubljenemu sinu“; „Oh, otrok moj, zakaj mi toliko žalosti delaš“ (to je bil očetov očitek v sled dobljenega nepovoljnega reda v zgodovini in zato je pismo, v katerem je napisal ta očitek, spodaj pod datumom z rdečim svinčnikom napisal: „Jutri je v šoli zgodovina, ne pozabi!!!“).

(Dalje prihodnjič.)

Širite „Cerkveni Glasnik“!

To in ono.

Najdenka. Dne 17. novemb. zvečer med osmo in deveto uro je bila najdena za kapelico, ki je poleg Meglič-Urhove hiše v Dolini štev. 52, deklica, stara približno dve leti. Poleg otroka je bil listič, na katerem je napisano: „Prosim usmilite se tega revčka, ker jaz uboga mati ne morem skrbeti zanj. Rojena na Koroškem, krščena za Ano.“ Dobro srce Urhovich je res deklico takoj sprejelo in ji ni prav nič hudega sedaj. Po tukajšnjem župnem uradu je bila najdenka prijavljena srezkemu načelnstvu v Kranju, ki v takih slučajih, po smislu zakona, določi otroku krstno in rodbinsko ime. Ker je posestnik Alojzij radevolje pripravljen skrbeti za otroka in ga bo najbrže še pohčeral, je bilo že sedaj deklici določeno rodbinsko ime Meglič, za krstno ime je pa obveljala napoved matere in je torej Ana. V smislu cerkvenih določil, ki pri najdenčkih zahtevajo, da se jim sv. krst pogojno podeli, bo sedaj v decembru deklica še pogojno krščena in imeli bomo eno faranko več. Da bi bila le pridna!

Zvonovi cerkve sv. Andreja bodo imeli glasove: A-C-F. Tvorili bodo sekstni akord v duru. Kdor ima doma kakšno glasbilo, lahko uvidi, da bo to zvonjenje prav lepo. Upamo, da ga v februarju že vsi zaslišimo.

Za bolniško postrežbo je že par mesecev na razpolago č. sestra iz zavetišča na Skali. Pri več bolnikih je že nudila svojo samaritansko pomoč. Je to predvsem č. sestra Dragotina, ki je posebej izšolana za to, a v potrebi jo prav lahko nadomesti tudi kakšna druga č. sestra. Dogovorjeno je z gg. zdravniki, da predvsem oni uvidijo in svetujejo, kje je sestriška pomoč potrebna. V slučaju potrebe bo marsikomu ustrezno, da ne bo treba, kot doslej, iskati posebne bolniške sestre iz Ljubljane. V mejah možnosti je tako poskrbela naša Vincencijeva konferenca tudi za bolnike.

Hranilnikov je bilo pred Miklavžem v naši „Hranilnici in posojilnici“ oddanih 40. Na dan pred Miklavžem jih je kar zmanjkalo. Kdor ga ni dobil za Miklavža, ga dobi še lahko za božične praznike. Prav, le varčujmo!

Jaslice staviti o Božiču je krščanska navada. V vsaki družini naj bodo. So znak krščanskega Božiča. Božično drevesce ne izhaja iz krščanstva, posebno ne, če je prišlo v hišo — po tatvini v gozdu!

Večerni gospodinjski tečaj, posebno za delavska dekleta, se bo vršil, kot vse kaže, tudi letošnjo zimo. Oskrbela bo vse Vincencijeva konferenca; udeleženske bodo plačale le kar bodo same pokuhale in pojedle. Priglase sprejema do 10. januarja župni urad in čč. sestre na Skali.

Oznanila za Januar.

1. **Novo leto**, zapovedan praznik obrezovanja Gospodovega. Vse tri sv. maše z blagoslovom, ob desetih slovesna sv. maša z leviti. Med deseto sv. mašo običajno darovanje fantov in deklet. Popoldne ob pol 3. pete litanije M. b.

3. **Prvi petek v mesecu.** Pobožnost kot navadno.

5. **Nedelja Jezusovega imena, prva v mesecu in vigilijska sv. Treh kraljev.** Službe božje kot navadno. Pred šesto sv. mašo skupno sv. obhajilo mož in fantov, po šesti sv. maši blagoslov vode. Danes in v osmini je mogoče dobiti popolne odpustke. Pogoji: prejem sv. zakramentov, navzočnost pri sv. maši in molitev v papežev namen.

6. **Sv. Trije kralji**, zapovedan praznik razglasenja Gospodovega. Sv. maša ob šestih in desetih z dvema blagoslovoma, ob osmih z enim. Ob desetih je slovesna sv. maša z leviti. Popoldne ob pol treh slovesne pete litanije M. b. V puško se ta dan pobira za afriške misijone.

8. **Cerkveni računi.** Letna pristojbina za vsak sedež znaša Din 15. Lastniki klopi naj vedo gg. ključarjema povedati številko klopi, kjer imajo sedež.

9. **Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije.** Ob osmih sv. maša in nato molitve za kraljico.

12. **Prva nedelja po razglasenju Gospodovem in praznik sv. Družine.** Po pridigi prve sv. maše posvetilna molitev krščanskih družin.

Od 18. do 25. Po prvi sv. maši vsak dan molitve za zedinjenje vzhodnih bratov s sv. Cerkvijo.

19. **Druga nedelja po razglasenju Gospodovem.** Službe božje kot navadno.

21. **Sv. Neža**, zaščitnica deklinške Mar. družbe. Ob 5:30 govor za članice družbe, nato skupno sv. obhajilo in ob šestih orglana sv. maša za dkl. družbo.

26. **Tretja nedelja po razglasenju Gospodovem.** Kot navadno.

Darovanja za sveče, bodo pri šesti in deseti sv. maši: 12. za šentansko sosesko, 19 za Dolino in 26. za Tržič in Bistrico. V puško se te nedelje pobira za električno razsvetljavo.

Izpraznjeni cerkveni sedeži pridejo na dražbo, ki se vrši 19. po osmi sv. maši v župnišču.

Shodi cerkvenih organizacij:

Fantovska Mar. družba: Shod in skupno sv. obhajilo 5, večerni sestanki po dogovoru.

Dekliška Marijina družba: shod in skupno sv. obhajilo 21, deklinški večer 12.

Marijina družba za žene: shod 19, skupno sv. obhajilo 26.

III. red: shod 5, vesoljna odveza 1. in 6.

Mesečna šolska sv. spoved: meščenska šola: 11, dečki osnovne šole: 18, deklice osnovne šole: 25. Vedno popoldne ob treh in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.